

2021-08-24 Beknopte Notitie Start pilot MDA++ regio Noord- en Midden-Limburg.

Middels deze notitie willen wij u kennis laten nemen van het concept pilotplan MDA++ regio Noord- en Midden-Limburg op basis van de Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord- en Midden-Limburg. Deze notitie zal, zo kort en bondig als mogelijk, uitleg geven over wat MDA++ inhoudt én beargumenteren waarom het nodig is voor onze regio om deze pilot te starten. Daarbij krijgt u ook een overzicht/voorstel van de meerjarenplanning van deze pilot.

Betekenis van de Multidisciplinaire Aanpak++ (MDA++)

MDA++ is een samenwerkingsverband voor intensieve (gezins-)hulp en integrale aanpak van ernstig, acuut en langdurig huiselijk geweld, seksueel geweld en kindermishandeling. Binnen MDA++ werkt een aantal organisaties samen om in de meeste complexe situaties de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken en het aantal slachtoffers te verminderen.

MDA++ is gericht op het doorbreken van het patroon van geweld en verwaarlozing (structurele onveiligheid). In dit patroon van geweld en verwaarlozing doen zich ook situaties voor waarin het acuut onveilig is voor één of meer leden van het gezin/huishouden. De MDA++ doelgroep is 'crisisgevoelig'. De inzet van verschillende organisaties in situaties van acute én structurele onveiligheid is daarom in uiterst complexe situaties verbonden aan de inzet van MDA++ en andersom. In de situaties van acute onveiligheid zullen de relevante organisaties (o.a. politie, OM, crisisdienst, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis, Centrum Seksueel Geweld, Vrouwenopvang) hun reguliere werkzaamheden uitvoeren en met elkaar samenwerken om de veiligheid van betrokkenen **direct** te borgen.

Pilot MDA++ in de regio Noord- en Midden-Limburg.

In de regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Noord- en Midden-Limburg is vastgelegd dat de regio, naast het versterken van de lokale teams, het nodig vindt om MDA++ in te richten.

Voor Venlo geldt een van de adviezen uit het rapport van de inspectie Toezicht Sociaal Domein, naar aanleiding van hun onderzoek (2019) in de gemeenten Beesel, Roermond en Venlo, om MDA++ in te gaan richten voor de meest zware/complexe casuïstiek.

Tenslotte is het Verwey-Jonker Instituut in het tweede kwartaal van dit kalenderjaar gestart met een onderzoek waarin duidelijk moet worden hoe het gemeenten/hulpverlening lukt om het patroon van geweld te doorbreken en te zorgen voor structurele veiligheid.

Eerder onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut (2020) heeft laten zien dat in meer dan 50% van de onderzochte casuïstiek (er zijn een aantal honderd cases gevolgd) het niet lukt om de structurele veiligheid te waarborgen.

Het lokale veld/de basisvoorzieningen versus de pilot DMA++.

De lokale teams/basishulpverlening¹ zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de casuïstiek rondom huiselijk geweld en kindermishandeling. De lokale teams voeren het overgrote deel van deze casuïstiek zelf uit of maken gebruik van specialistische (jeugd)hulpverlening.

Bepaalde doelgroepen vragen om een specifieke aanpak én expertise welke in het lokale veld nog onvoldoende belegd is.

¹ Onder de lokale teams worden hier verstaan: lokale teams die zich richten op het bieden, organiseren en/of indiceren van hulp aan de inwoners van een specifieke gemeente of wijk. Voor deze teams worden uiteenlopende benamingen gebruikt zoals: sociale wijkteams, Centrum Voor Jeugd en Gezin, jeugdteams, volwassenteams, enz.

Om deze (vaak meest kwetsbare) doelgroepen hulp aan te bieden is er een specialistischer team nodig welke vanuit de MDA++ werkwijze regionaal aan de slag gaat in een pilot. Voorbeelden van deze specifieke doelgroepen zijn:

- Casuïstiek rondom seksueel misbruik;
- Casuïstiek rondom incest;
- Casuïstiek rondom mensenhandel;
- Uitvoering casuïstiek Wet Tijdelijk Huisverbod.

Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg heeft wekelijks het Actie-overleg. Onder andere de officier van justitie, reclassering en politie zijn in dit overleg vertegenwoordigd. Er wordt aangegeven dat veel cases welke besproken worden in dit overleg niet kunnen worden overgedragen aan het lokale veld vanwege de complexiteit van de casus. Dit is niet de wettelijke taak van Veilig Thuis en zorgt uiteindelijk voor een slechte door- en uitstroom binnen Veilig Thuis.

Veilig Thuis is, zoals bekend, geen hulpverlenende organisatie, maar een advies- en meldpunt.

Daarnaast hebben we een Veiligheidshuis in Midden-Limburg en een Zorg- en Veiligheidshuis in Noord-Limburg. Ook hier komt casuïstiek terecht welke complex én domein overstijgend is én waarbij procesregie wenselijk wordt geacht door ketenpartners. Veilig Thuis én de (Zorg- en) Veiligheidshuizen hebben vaker casuïstiek welke aan elkaar gelinkt zou moeten worden voor een sluitend plan van aanpak. Maar net als bij Veilig Thuis, heeft het Zorg- en Veiligheidshuis niet de taak om zélf met het gezin/de betrokkenen aan de slag te gaan middels hulpverlening. Voor de specifieke doelgroepen die hierboven al beschreven zijn, is de MDA++ aanpak het meest voor de hand liggend.

Werken volgens éénzelfde visie en Samenwerkingsafspraken tussen gemeenten en Veilig Thuis / Kwaliteitsscan.

Gemeenten en ketenpartners zetten de komende periode in op het verder verdiepen en borgen van de visie op 'gefaseerd samenwerken voor veiligheid'.

Er is in de afgelopen periode flink geïnvesteerd in het scholen van medewerkers om te kunnen werken volgens deze visie. Het kost de regio zeker nog enkele jaren voordat alle belangrijkste ketenpartners getraind zijn in de TOP-3 methodiek én daarmee uitvoering kunnen geven aan het werken volgens deze methodiek. Bij complexe casuïstiek, dus ook binnen een pilot MDA++, vraagt het toepassen van de visie coördinatie en nog meer capaciteit, die tevens direct én voor een langere periode beschikbaar is om structurele veiligheid te realiseren.

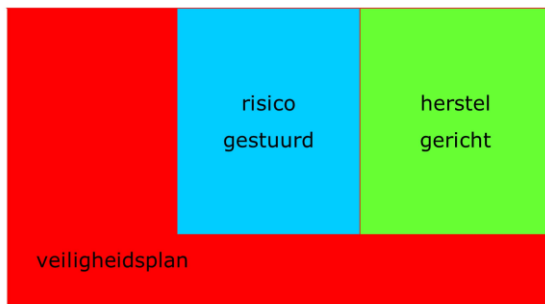
Deze visie is vertaald in de samenwerkingsafspraken en het veiligheidsdocument tussen Veilig Thuis, gemeenten en lokale teams.

De samenwerkingsafspraken zijn geformuleerd vanuit het landelijk handelingsprotocol Veilig Thuis en het kwaliteitskader 'werken aan veiligheid voor gemeenten en lokale (wijk)teams'. Het kwaliteitskader ondersteunt gemeenten in het inrichten en versterken van hun lokale (wijk)teams, vanuit hun opdracht-gevende verantwoordelijkheid. Het kwaliteitskader gaat over de rol van gemeenten als regiehouder, inkoper én uitvoerder, zodat de kwaliteit van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling op een voldoende niveau geborgd wordt. Het kwaliteitskader is vertaald in een kwaliteitsscan.

Verschillende gemeenten in Noord- en Midden-Limburg hebben zich, door het aanjagen én het ondersteunen van de projectleider Geweld Hoort Nergens Thuis, in het eerste half jaar van 2021 ingezet om deze kwaliteitsscan uit te voeren. Gemeenten maken zo een 'foto' van sterke punten en aandachtspunten rondom het werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams. Deze foto dient als zogenoemde 0-meting. Vanuit de aandachtspunten wordt een verbeterplan gemaakt.

Tot nu toe is gebleken dat gemeenten mooie praktijkvoorbeelden hebben, maar dat een aantal gemeenten (op onderdelen) nog onvoldoende hun eigen basis op orde hebben. Dit vraagt om een plan van aanpak waarin stap voor stap bepaald wordt hoe gemeenten nog beter uitvoering kunnen geven aan hun eigen lokale taken. Hierbij dient vooral het leren van én met elkaar centraal te staan, zodat niet iedere gemeente individueel aan de slag moet gaan. Juist het gezamenlijk optrekken kan de kwaliteit versterken omdat er gebruik wordt gemaakt van elkaars expertise. Vervolgens zou het nodig zijn om te onderzoeken op welke wijze er meer uniformiteit gerealiseerd kan worden in de regio.

Gefaseerde ketensamenwerking®

© Stichting Civil Care

Voorstel

Om uitvoering te geven aan bovenstaande afspraken/ aanbevelingen willen we starten met een 3-jarige pilot MDA++ waarin we met elkaar inzetten op een belangrijke doorontwikkeling in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in onze regio. Tijdens deze pilot willen we nadrukkelijk monitoren wat de werkbare elementen zijn die, ondersteunend aan het lokale veld, er voor zorgen dat er structurele veiligheid gecreëerd wordt in de meest complexe casuïstiek.

Voor het onderzoek naar varianten hoe het MDA++ team vorm te gaan, op welke schaal en het creëren van draagvlak voor deelname van experts aan het team, wordt voor 6 maanden een kwartiermaker aangesteld. De kwartiermaker werkt binnen deze periode tevens een voorstel uit ten aanzien van resultaatafspraken, besteding van de begroting voor de pilot en een plan van aanpak.

Planning

September- december 2021	Vorbereidingsfase	Akkoord start pilot bestuurlijk Werving kwartiermaker Samenstellen begeleidingsgroep
Januari 2022 – juni 2022	Inrichtingsfase	Commitment deelname ketenpartners Voorstel schaalgrootte Ontwikkelen werkwijze, resultaatafspraken, begroting en samenstelling stuurgroep
Juni 2022	Tussentijdse evaluatie 1	Begeleidingsgroep Besluitvorming colleges
Juli 2022 – december 2022	Testfase 1	
December 2022	Tussentijdse evaluatie 2	Begeleidingsgroep Stuurgroep BC Wmo

		Tkn lokale colleges
Januari 2023-sep 2023	Testfase 2	
September 2023	Tussentijdse evaluatie 3	Begeleidingsgroep Stuurgroep
Oktober 2023-sep 2024	Testfase 3	
September 2024	Eindevaluatie en voorstellen voor evt vervolg per 1 januari 2025.	Begeleidingsgroep Stuurgroep BC Wmo Besluitv. lokale colleges

Geschatte kosten

MDA++ is een netwerkorganisatie, bestaande uit professionals die vanuit én met toestemming van hun eigen instellingen, en op basis van het veiligheids- of hulpverleningsplan ingezet worden bij een casus. Er wordt dus gevraagd om een gezamenlijk commitment tussen gemeenten en samenwerkingspartners voor het detacheren van medewerkers die in de pilot werkzaam zijn.

De kosten zitten voornamelijk in:

1. Aanstellen van een projectleider.	€60.000,-
2. Faciliteren van zaken die nodig zijn (werkruimtes, ICT, Wi-Fi etc.);	PM
3. Coaching en training van medewerkers;	€45.000,-
4. Nadenken over werkprocessen/formats/(apart) registratiesysteem.	PM

Geschatte kosten per kalenderjaar:

Totaal: €150.000,-

* Bijlage 1: Concept pilotplan MDA++ (uitgebreide versie).